

Den 28. august 2010

DN-Furesø, Nyhedsbrev Nr. 2

To svanepar yngler i Farum Sø, begge par har fået tre unger godt i vej. Farum Sø, den 26. juli 2010.

Farum Sø og Furesø i bedring.

Furesøens vandkvalitet har været i bedring gennem de sidste år, som følge af det store arbejde af først Frederiksborg og Københavns Amt og Farum Kommune, senere videreført alene af Furesø Kommune, med opfiskning af skidtfisk og den fortsatte iltning af bundvandet - men også Farum Sø er i kraftig bedring.

For blot få år siden var bunden i Farum Sø under 1-2 meters dybde en mudret ørken uden vandplanter og søen led sommeren igennem af algesuppe af grønalger, og til tider blågrønalger.

En indsats i den øvre Mølleådal med standsning af tilløb af forurenede vand fra bl.a. Farum Kaserne og Vassingerød, samt mange andre små og store naturgenopretningsprojekter har forbedret vandet i Mølleåen fra Bastrup Sø til Farum Sø. Resultatet kan i år ses som en kraftig forbedring af vandet i Farum Sø: mange flere vandplanter på meget større dybder, forbedret sigtedybde (færre planktonalger) og som noget helt nyt opvæksten af de rentvandskrævende *kransålalger* i området ud for Sækken og andre steder.

Her ses en pagaj stukket ned i kransålalgerne ved Sækken, som ved Sækken udgør et meter tykt tæppe.

I Furesøen fandtes i 1800-tallet ca 10 forskellige arter af kransnålalger, som alle forsvandt i løbet af 1900-tallet pga. udledningen af spildevand. Nogle af arterne vender nu tilbage til søerne, i takt med at daglige tilledninger af næringsrigt spildevand stort set er ophørt. Denne forbedring af biodiversiteten i søernes flora forplanter sig til dyrelivet også. De mange vandplanter giver levesteder mange flere vandinsekter, som for eksempel døgnfluer, vandnymfer og guldsmede – disse giver følgelig levemuligheder for de fugle og flagermus som lever af vandinsekterne, og så videre . .

Herover ses en lærkefalk fotograferet ved Sækken, jagende guldsmede og vandnymfer, den 21. juni 2010.

Som en overraskende effekt af de mange vandinsekter dukkede i juni måned den meget sjældne lærkefalk op ved Farum Sø jagende guldsmede lavt langs Ryget Skov ud over tagrør og siv. Lærkefalken er også observeret senere i Mølleådalene ved Kalkgården og Hestetang. Når den nu er set gennem flere måneder er der sandsynlighed for at den yngler et sted i området. Der er kun 15-20 par af lærkefalk i hele Danmark!

En art der med sikkerhed er kommet tilbage til Farum Sø, efter at have været væk i cirka 30 år, er **rørhøgen**. Disse elegante rovfugle lever af småfugle, fugleunger og gnavere som mus og vandrotter, som de fanger i området rundt om Sækken, den store mose ved Ryget Skov langs med Baunesletten. Rørhøgen har gennem juni, juli og august måned kunnet ses over Ryget og Sækken, men især langs den sydlige bred af Farum Sø. Det er lykkedes rørhøgeparret at få to unger på vingerne, hvilket er et glædeligt resultat af bestræbelserne for at forbedre biodiversiteten i vores lokale natur.

Rørhøgene

Rørhøgen har netop været medvirkende udpegningsgrundlag for EF-fuglebeskyttelsesområdet nr. 109, **Furesø med Vaserne og Farum Sø** – dette til trods for at fuglen har været fraværende som ynglefugl i mange år, så det gør glæden ved dens tilbagekomst ekstra stor.

Nogle af de andre store rovfugle er også regelmæssige gæster nemlig hvepsevågen og fiskeørnen, som netop nu er til at se hver dag over Farum Sø.

*Her ses en rørhøg han med en fugleunge, måske fra en blishøne på vej ned til reden ved Sækken.
22. juli 2010*

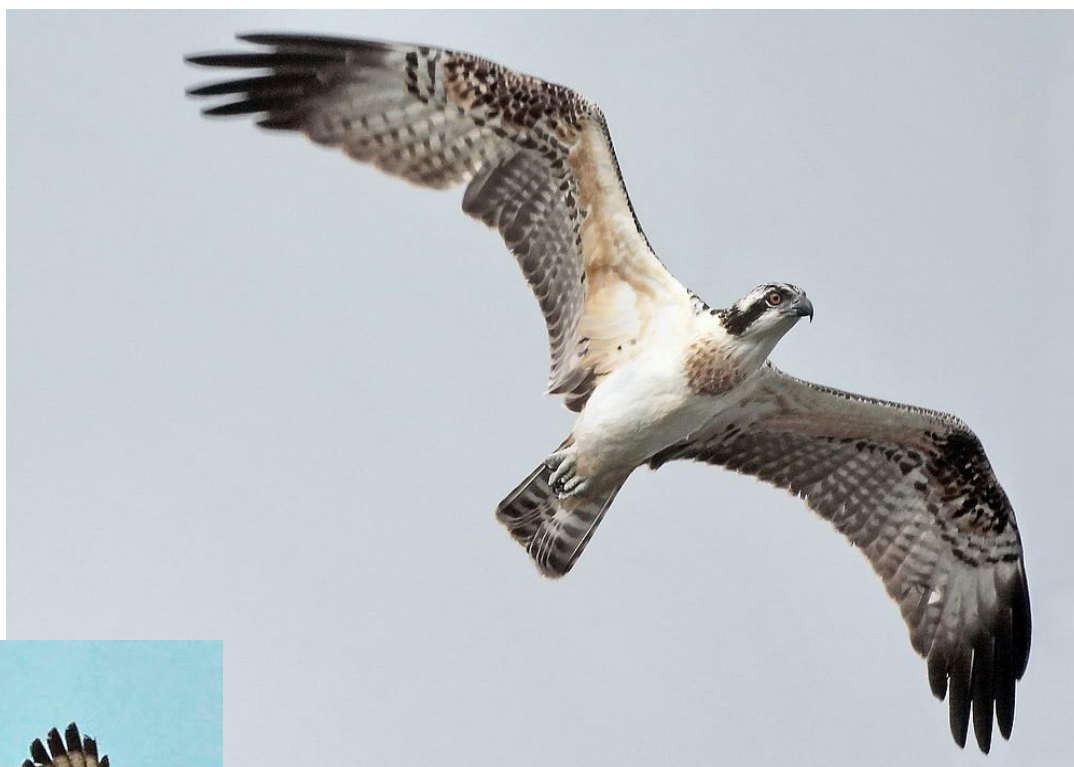

Fremgang nogen steder, tilbagegang andre steder

Der er mange steder hvor arter i vores nærområde går tilbage, det er derfor godt at fejre at det på nogen punkter faktisk går det fremad. Fremskridt kommer ikke hurtigt og der skal langsigtet og konsekvent kommunal og statslig planlægning til for at standse tilbagegangen i biodiversiteten i vores lokalområder; derfor bør begrebet "biodiversitet" selvfølgelig indgå i al planlægning; de største problemer ligger i tilbagegangen af, eller manglen på pleje af, de lysåbne våde områder, enge og kær og de tørre lysåbne områder, overdrev og lysninger i skovene – her spiller fremtiden for Flyvestationen og de store vådområder i den vestlige ende af kommunen en stor rolle, ligesom de plejeplaner der udarbejdes for de nye fredninger i Farum Vest, Præstegårdsjorderne, Stavnsholtkilen og Præstesø ved Kirke Værløse kan bidrage til en positiv udvikling.

DN-Furesø vil selvfølgelig også i fremtiden presse på for at der skabes mere sammenhængende og robust natur i Furesø Kommune. Hvis naturen splittes op i små fragmenter vil mange arter blive sårbare og forsvinde helt, en udvikling der *kunne* blive yderligere forstærket, hvis eller når klimaforandringerne slår igennem.

Fiskeørn over Klaus Nars Holm

Hvæpsevåge over sækken

Det er spændende at være på Farum Sø, når der er så mange forskellige rovfuglearter i luften over søen.

Fiskeørnen er set flere gange over søerne, overstående billede er fra den 21. august 2010. En anden fugl man sjældent ser, eller bare tager for at være en musvåge, er **hvæpsevågen** – denne her ved siden af er fotograferet den 15. august 2010. Jævnligt ses også spurvehøg, duehøg, tårnfalk og musvåge ved og over Farum Sø . .

Projekt registrering af flagermus.

Flagermusvandring på European Bat Night

Den 28.-29. august blev der over det meste af Europa afholdt Europæisk Flagermus Nat. Flagermusene er i hele Europa truede på grund af forringelse af deres levesteder, forstyrrelse af deres ynglesteder og af brug af pesticider. De 14 danske arter er alle fredede, og vi har underskrevet internationale beskyttelsesaftaler, hvor vi har forpligtet os til at sikre, at bestandene af flagermus ikke går tilbage.

Danmarks Naturfredningsforening i Furesø afholdt lørdag den 28. august en flagermusetur, hvor 50 personer deltog. På turen blev vist nogle af de steder i Farumgård Skov, i Fredtofteparken og ved Farum Sø, hvor flagermusene lever. Der blev fortalt om flagermusene og deres særlige behov for naturbeskyttelse. DN-Furesø medbragte ultralydsdetektorer med, så der blev mulighed for at se og høre flagermusene.

To af de flagermusarter **Brunflagermus** og **Dværgflagermus** er sikre observationer på sådanne ture. Brunflagermusene bor året rundt udelukkende i hule træer. De overvintrer i hule træer, og om sommeren har de ynglekolonier i træer med forladte spættehuller eller andre hulheder. Brunflagermusen er derfor helt afhængig af, hvordan vores skove drives og er meget følsom for fældning af gamle træer og træer med revner og sprækker samt fjernelse af døde grene m.v.

Dværgflagermusen bor om sommeren både i hule træer, næsten altid i nærheden af løvskov, men også i huse. Det betyder, at isolering og tætning af huse kan mindske antallet af steder, hvor disse flagermus kan yngle. De lever af insekter og jager langs skovbryn, i haver og parker og fx ved blomstrende træer, hvor der er mange insekter. Det betyder, at arten er meget sårbar for brugen af insektgifte. En tredje almindelig art er **vandflagermusen**, som jager insekter ude over vandet på Farum Sø.

I Furesø Kommune har vi nogen meget fine, velbevarede naturskogsarealer, hvor mange af træerne er mere end 200 år gamle. Disse skovarealer har Danmarks Naturfredningsforening i mange år haft samarbejde med kommunen om at pleje bedst muligt, og netop disse skove er meget velegnede levesteder for flagermus. DN Furesø er indgået i et samarbejde med Furesø Kommune om at registrere områder, der er særlig vigtige for beskyttelsen af flagermus. Læs evt. om European Bat Night på www.eurobats.org.

Du kan også være med; der er altid plads til nye til at blive oplært og til at betjene foreningens nyligt indkøbte flagermusdetektorer.

Kontakt Hanne Juel eller Lisbeth Heerfordt – se: <http://dn.dk/Default.aspx?ID=1288>

Kommende møder og aktiviteter:

Torsdag den 2. september. Kl. 19.00. Bestyrelsesmøde. Kulturhuset Mødelokale 2

Søndag den 12. september. Naturens Dag, arrangement i Åsevang med DGI

Søndag den 26. september. "Kulturhistorisk gåtur i Hareskoven"

- en kanontur omhandlende bl.a. parforcejagten.

Torsdag den 30. september, Miljørådsmøde i Kulturhuset i Farum:

Naturen, benyttelse og beskyttelse!

Mandag den 4. oktober. Kl. 19.00. Bestyrelsesmøde. Mødested, se nettet !

Onsdag den 27. oktober. Kl. 19.30. **Årsmøde** - Satellitten, Salen og Mødelokale 3

Tirsdag den 2. november. Kl. 19.00 Bestyrelsesmøde. Kulturhuset Mødelokale 2

Tirsdag den 7. december. Kl. 19.00. Bestyrelsesmøde. Satellitten Mødelokale 3

Redaktion: Alf Blume, Nygårdterrasserne 201D, Farum